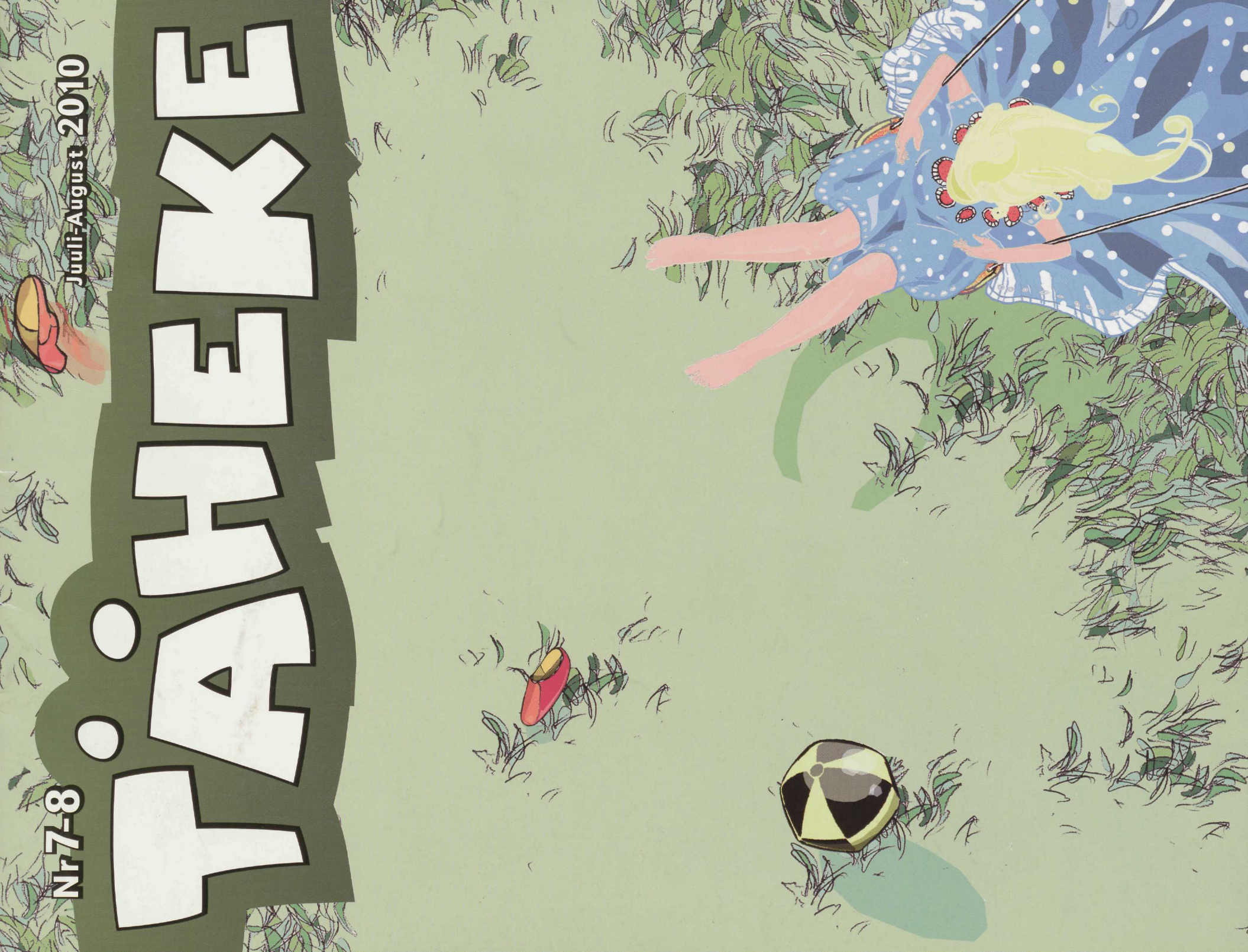

Nr 7-8

Juuli-August 2010

TÄÄHEKE

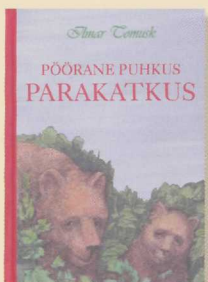

WWW.LASTEKAS.EE

www.taheke.delfi.ee

Suur suvi on ometi käes! Jõuluvana ja põhjapõder Lembit naudivad seda täiel rinnal. Täna on nad kuurist välja toonud vana hea mootorpaa-di Santa Maria ja lähevad sellega mere peale sõitma. Lembit istub roolis, jõuluvana logeleb ahtris ja laiskleb niisama. Ta sirutab oma vanad varbad üle paadi ääre sooja merevette ja uurib binokliga silmapiiri. Mis sealt küll paista võiks?

Ent vees olevaid jõuluvana varbaid on samuti märgatud. Merekalad põrnitsevad neid üsna mõtlikult. Lõpuks ütleb üks kala teistele:

Mida kala ütleb?

Saada oma vastus enne 17. augustit meiliaadressile taheke@taheke.ee või lahtisel postkaardil aadressile Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn. Vastusele lisa kindlasti oma nimi, vanus ja aadress!

Parimatele vastajatele on auhinnaks Meelike Saarna raamat „Ärakadunud uni“ ja Ilmar Tomuski raamat „Pöörane puhkus Parakatkus“ kirjastuselt Tammerraamat.

Eelmine kord tahtsime teada, mida hüüab lehmatädi Rosaalie, kui talle muruniidukist toit otse suhu lendab.

Võiduvastused:

Lehm hüüab peenikese häälega: „Kes ei tööta, see ei söö!“
Alice Hanni, 10 a, Harjumaa

Lehmatädi Rosaalie hüüab rõõmsalt: „See ongi see paljukiidetud roheline energia!“
Aveliis Veskimäe, 12 a, Türi

Lehmatädi hüüab: „See muru maitseb nagu jaanipäev!“
Katre Uibo, 11 a, Tartu

Alice saab auhinnaks raamatu „Ottoline ja Kollane Kass“, Katre raamatu „Kaelkirjak, Pelku ja mina“ ning Aveliis raamatu „Andja“. Lisaks Tähekeste sussikott.

Palju õnne! Kõik Tähekeste auhinnad saab kätte posti teel.

PANE TÄHELE!

**JÄRGMINE TÄHEKE ILMUB
SEPTEMBRIS.
TOREDAT SUVE KÕIGILE!**

Joonistanud Hillar Mets

SISUKORD

Onu Timo ja abivalmis karu <i>Markus Saksatamm</i>	4
Äike <i>Kätlin Kaldmaa</i>	6
S on õnnelik S-eneke <i>Aino Pervik</i>	8
Vanaema imestamised <i>Heljo Mänd</i>	10
Õudusjutud <i>Tähekesel jubejutt, Grigori Oster</i>	12
Loodus <i>Piret Veigel</i>	14
Ohhoo! <i>Evar Saar</i>	15
Rütmisalm <i>Liili Rimmel</i>	16
Post	18
Võistlus <i>Kõige roosamad asjad</i>	19
Räägime keelest <i>Kristel Rattus</i>	20
Meisterdus	22
Maailma asjad <i>Jan Kaus</i>	25
Nali <i>Naljavõistluse võitjad 2</i>	26
Arva ära!	27
Koomiks <i>Elina Sildre</i>	28

TÄHEKE

SA Kultuurileht lasteajakiri
ASUTATUD JAANUARIS 1960 • ILMUB KORD KUUS

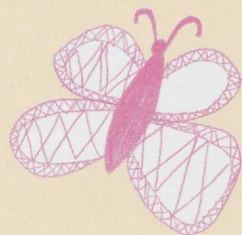
Toimetuse address:
Roosikrantsi 6, 10119 Tallinn
taheke@taheke.ee
Telefon 646 3697

Peatoimetaja Ilona Martson
Kunstiline toimetaja Priit Rea
Makett Dan Mikkin

Tähekest saab tellida otsekorralduslepinguga
www.tellimine.ee
telefon 617 7717

Esikaane on joonistanud Ats Nukki

TÄHEKEST TOETAB EESTI KULTUURKAPITAL

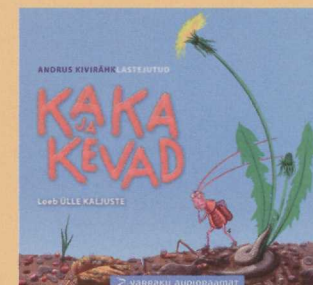
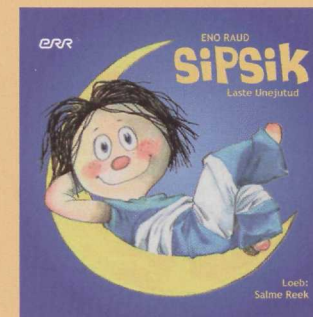

KUULA SUVEL PLAATE!

Kui issil-emma pole aega õhtul unejuttu lapsele ette lugeda, soovib Täheke plaadikuulamist. Seda enam, et viimasel ajal on ilmunud igavesti vahvaid plaate tuntud näitlejate esituses. Nii on Eesti Rahvusringhäälingul valminud CD-plaat „Sipsik“, mille on 20 aasta tagasi sisse lugenud Salme Reek. Kirjanik Eno Raua loodud Sipsik, kes sai 49 aastat tagasi alguse Tähekesest, on siiani olnud üks eesti laste lemmikuid.

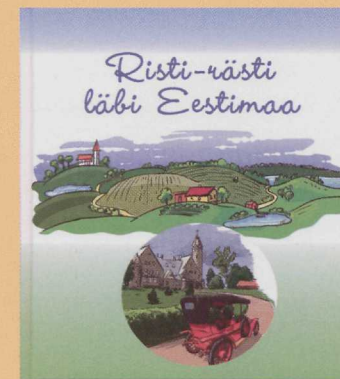
Teine tore plaat on samuti Tähekesest alguse saanud jutukogumik „Kaka ja kevad“, mille on värskest plaadile lugenud näitleja Ülle Kaljuste. CD-plaadi viimase Nukitsa konkursi võiduraamatust on välja andnud kirjastus Varrak.

Toredat kuulamist kõigile!

RAAMAT EESTIMAA AVASTAJALE

Suvi on rändamise aeg nii suurtele kui ka väikestele. Nende laste jaoks, kes isa-ema Eestis ringi rändavad, on kirjastus Valgus välja andnud raamatu, kus on sees meie kodumaa kuulsamad paigad. Siit leiab palju põnevaid teadmisi nii suurest Tallinnast kui ka väikesest Kihnu saarest. Lisaks on raamatus ka hästi palju pilte – need on joonistanud Toomas Pääsuke.

Markus Saksatamm

ONU TIMO JA ABIVALMIS KARU

Onu Timo oli väga väikest kasvu mees. Ta oli nii pisike, et ostis oma riided kaubamaja lasteosakonnast. Lõunalauas aga kasutas ta tillukesi nukunõusid. Ühel ilusal hommikul hakkas onu Timo endale töökohta otsima.

Ta uuris töökuulutusi ja otsustas hakata politseinikuks. Ta pani kaela täpilise kikilipsu, pritis näole ohtralt kölnivett ning seadis sammud politseijaoskonna poole.

„Tere, mina olen onu Timo, teie uus töötaja,” lausus onu Timo kohale jõudes.

Politseinikud vangutasid päid, võtsid siis joonlaua ja mõõtsid onu Timo üle.

„Võtame su tööle katseajaga,” lausus kõige tähtsam politseinik ja patsutas onu Timole heatahtlikult õlale. „Ehk kasvad aja jooksul pike-

maks.” Väike onu punastas ja lubas iga päev kohe mitu sentimeetrit pikemaks kasvada.

Kuna politseijaoskonnas ei olnud nii väikest mundrit, nagu onu Timo vaja oleks olnud, lasti see rätsepal eraldi õmmelda. Seejärel läks onu linnaparki korda hoidma. Ilm oli ilus ja linnakodanikke jalutas pargis palju. Kõik nad naeratasid, viipasid ja hüüdsid: „Tere, onu Timo! Näe, sina kah ametis!”

Ja vastne korraldaja noogutas tähtsalt. Tädi Imbi naabertrepikojast pakkus talle isegi lutsukommi! Onu Timo tänas, pistis kommi suhu ja jätkas patrullkäiku. Tema uus amet tundus talle järjest ilusam.

Siis aga ristus ta tee onu Paavoga. Onu Paavo oli kuulus huligaan, kellel oli rumal komme teisi ehmatada. Ta hiilis tavaliselt pahaaimamatu ohvri selja taha ja vilistas siis valjusti.

Täpselt nii tegi onu Paavo ka nüüd. Ta hiilis kikivarvul onu Timo selja taha ja vilistas nii, et luust ja lihast läbi lõikas. Onu Timo oleks äärepealt kommi hingekurku tõmmanud. Ta asus põgenevat huligaani jälitama, aga kaotas ta ruttu silmist, sest Paavol olid hoopis pikemad jalad.

Siiski ei lasknud onu Timo end sellest äpardusest segada. Ta jalutas edasi ning unistas, kuidas ta avastab mõne keerulise kuriteo.

Äkki kuulis ta klaasiklirinat ning nägi, kuidas kaks vargapoissi ronisid sisse jäätiseputka lõhnutud luugist. Timo otsustas kurjategijad omal jõul kinni pidada. Ta katsus nende järel jäätiseputkasse ronida, aga ei ulatanud luugiservast kinni võtma.

„Vahi, miuke pisipollar,” hüüdis üks sulipoiss teisele. „Nigu siniseks tõmmand riisikas.” Seepeale pahvatasid mõlemad paharetid naerma. Onu Timo haavus, üritas politseivilet puhuda, ent lutsukomm segas. Noruspäi jätkas ta oma teed. Kommilgi oli korruga küljes pisarate soolane mekk.

„Miks sa, politseionu, nutad?” küsis korruga kellegi jäme hääl. Onu Timo tõstis imestades pea ja märkas, et oli jõudnud loomaaeda. Rääkijaks oli suur pruun karu. Väike onu jutustas karule kogu loo. Ta rääkis sellest, kui vähe on linnas töökohti ja kui halb on olla väikest kasvu. Karu ott mõmises ning noogutas mõistvalt pead. Aga kui juttu tuli pätionudest, ei pidanud karu enam vastu ning hüüdis: „Niiviisi, tead, ei tohi seda asja jätta! Ma tulen sulle appi. Tead, vahetame õige ametid ära.”

„Mismoodi siis?” ei taibanud onu Timo.

„Ma hakkas ise pätte püüdma,” kuulutas karu. „Tead, ma ei ole ebaõiglust iial talunud. Sina hakkad karuks ja mina politseinikuks.”

„Aga mida ma karuna tegema pean?”

„Sa pead puuris istuma ja lapsi lõbustama,” selgitas karu. „Kas lööme käpad, sõber?”

Jahmunud Timo noogutas ning karu raputas oma hiiglasuure käpaga tema käekest. Siis läks karu ennast politseijaoskonda tööle pakkuma. Seal rõõmustati uue töötaja üle väga ning saadeti kohe rätsepa järele, kes paraja mundri õmbleks.

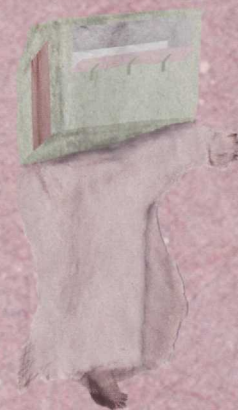
Uhiuus vormiriietus seljas, suundus karu linnaparki. Lõhna järgi otsis ta üles huligaan Paavo, hiilis talle selja taha ja ütles hästi kurja häälega:

„Mõmm, sa nõmedik!” Onu Paavo ehmatas nii, et hakkas koguni luksuma!

Seejärel suundus karust konstaabel jäätiseputka juurde, rebis selle ühe raksuga üles ja raputas hirmsa mörina saatel pea kohal. Vargapoisid potsatasid kui küpsed ploomid maha ning veeresid nõgesepöösasse. Sellest päevast alates võisid kõik kodanikud ennast linnapargis turvaliselt tunda.

Aga mis sai siis onu Timost? Onu Timo hakkas muidugi karuks ja sai hästi kuulsaks. Ta tõmbas selga pruuni kampsuni, õmbles karvamütsi külge kõrvad ja mängis karupuuris suupilli. Lastele uus karu meeldis, sest teda tohtis paitada ja maiustustega toita. Räägiti, et kõige rohkem maitsnud karuotile lutsukommid. Ning kõik linnaelanikud olid asjade käiguga rahul.

Kätlin Kaldmaa

ÄIKE

Ühel õhtupoolikul hakkab äikesevihma sadama.

Juba varahommikul oli tüdrukutest keskmine, Märta, ärganud selle peale üles, et õhk oli raske ja niiskust täis nagu džunglis. Džunglis Märta muidugi käinud ei ole, aga ema ikka ütleb nii, ja ema teab. Tegelikult paistab terve hommiku taevast sulaselge võikollane päike, aga töölt tulnud vanaema ütleb, et teisel pool mäge kogunevad juba pilved kobarasse ja pea see vihmgi alla ei tule. Korjab hommikul pestud pesu õuest kokku, kuigi see pole veel päriselt kuiv.

Nad on just lõunat söönud ja vanaema tukastab tugi-toolis ja lapsed mängivad õues vaikselt – neil on natuke hirm selle päeva ees –, kui taevast tõmbub paksult pilve ja ilm läheb tumedaks. Vanaema tuleb ja kutsub nad tuppa, ja kõik lapsed lähevad vastu ajamata. Taevast on nii madalale tulnud, et puudutab juba peaaegu suuremate puude latvasid, ja päev on pimedam kui juulikuu öö.

Ja siis lööb maru valla. Vanaema maja on väike ja väeti ja väriseb selle veelaama all, mis taevast kohinal alla langeb. Vanaema tõstab tugitooli akna alla, istub sinna ja kutsub lapsed enda juurde. Õnneks mahuvad peaaegu kõik lapsed talle sülle. Välja arvatud Maarit, see kõige suurem, aga tema on juba suur ja tark ja käib koolis ega karda, või vähemalt nii ta ütleb, ja vaatab seina äärest kušeti pealt niisama.

Vett tuleb nii paksult alla, et vihm ongi nagu kardin, ainult et akna taga, mitte akna ees. Aknaalune lillepeenar ikka paistab, aga tagapool ei ole enam midagi peale pakside veevöotide. Isegi mitte suuri aiaveerepuid. Vett aina tuleb ja tuleb ja tuleb ja siis hakkab müristama. Midagi nii õudset ei ole kolm väiksemat last elu sees kuulnud. See algab elektriga, elektrisurinaga, mis otsekui liigub läbi õhu ja vee ja laste ja vanaema ja murdub siis sellise

raksakaga, nagu kisuks mõni koletis maakera tükkideks. Ta kärstab ja painutab ja ragistab sellise väega ja nii pikalt, et lapsed hakkavad ehmatusest kisama. Ja kui üks ragistamishoog möödab, läheb vaid paar minutit, kui juba algab uus ja hullem. Nii see koletis kärstab ja lõhub meie väikest maakera, ja lapsed tihuvad nutta. Peagi hakkab veel välku ka lööma, ja välg lööb sähvakaga läbi terve selle veelaama. Terve maailm läheb ühekorraga valgeks. See ei ole mitte lihtsalt üks välg, mis tuleb ja sähvatab, vaid see on terve välgude pesa, terve välgude perekond, mis ühest välgunooltest laiali hargneb, nii et vanaema väike ja väeti maja jääb nende välgunoolte keskele ja väriseb ja suriseb ja undab ja uriseb sellest elektrist, mis maja enda sülle on võtnud. Vihmavesi väljas on kord must nagu öö ja siis jälle helevalge ja läbipaistev nagu natuke udune hommik, välgust värviline ja mürinast nurgeline.

Väike Murka-vanaema hoiab Miia, Märta ja Oskari ümbert kinni, paitab kordamööda nende päid ja räägib, et varsti läheb üle, ärge nüüd nii hirmsasti ka kartke. „No nüüd pole enam midagi, varsti läheb mööda, ei ole enam hullu midagist. See on kõigest vanajumal, tal tuli mängutuju peale. Ta laob hiigelsuuri tunde üheteise otsa ja see hunnik ei taha püsti seista, ja see kolin tuleb sellest, et tünnid veerevad üksteise otsast maha ja veerevad ringi ja pörkavad kokku ja sellepärast need kolisevad nii irmsasti. Need on hiigelsuured tühjad tünnid.“

Ise silitab vanaema laste päid ja lapsed kujutavad ette, kuidas vanajumal tünnidega mängib, ja hirm tõmbub kokku. Nii et selleks ajaks, kui äikesevihm möödab, on ka laste hirm möödab. Ja vähemalt üks laps, Märta, ei karda enam kunagi äikest ega müristamist, sest ta mõtleb alati vanajumala peale, kes jälle suurte tühjade tünnidega mängib.

Aino Pervik

S ON ÖNNELIK S-EENEKE

Öösel sadas sooja tihedat vihma. Kogu mets oli märg mis märg.

Sambla seest pistsid nina välja igasugused S-ened.

Just sellist päeva oli S kogu aasta oodanud. Täna tahtis S olla S-eneke. Ja mitte mis tahes S-een, vaid ilus kollane kuke-S-een. Sest S armastas just kuke-S-eeneks olemist. Aga eks ta oli muidugi ka iga muu S-eneke.

Praegu oli kuke-S-een veel männimetsa all sambla sees peidus. Sellel kohal kasvas nimelt paks roheline sammal. Sammal on selle poolest hea, et ta hoiab hästi niiskust, mida on S-eenekesel kasvamiseks väga vaja.

Tegelikult oli seal sambla peidus terve hulk

kuke-S-eeni, kes hakkasid kõik kiiresti kasvama. Kuke-S-ened armastavadki just niiviisi suure laheda seltskonnana nähtavale tulla. Mõned olid isegi mitmekesi nii tihedalt koos, et paugupealt ei saanud arugi, et kas seal on üks või mitu S-eent.

Ümberringi oli ka teisi S-eeni. Oli mitu punast pilvikut ja ka üks kollane pilvik. Ja veel oli seal paar armsat kitsemamplit. Pilvikud olid väga hädas ussikestega. Ussikesed armastavad pilvikutesse elama asuda. Mõnikord on neid seal lausa nii hirmus palju, et kogu pilvik on täielik ussipuru. Pilvikutele üldiselt meeldib, et nad võimalikult ruttu üles leitaks ja ära korjataks, enne kui ussikesed pole neid veel avastanud. Arvatavasti meeldib. Kellele ei meeldiks, kui mõni laps hüüab:

SEEN
SOBIB
SAJUGA
SIRMIKS!

„Emme, tule vaata kui ilus pisike pilvik!”, ja kui siis emme ütleb, et: „Oi kui ilus!”

Aga kuke-S-eente sisse ussid elama ei tule.

Pärastlõunaks olid kuke-S-eened peaaegu kõik juba sambla seest välja pugunud. Paar S-eenekest olid juba ka tõega suureks jõudnud kasvada. Nii et kui õhtu eel tulid Nils ja väike Leene oma isa ja emaga metsa jalutama ja vaatama, et ehk leidub ka mõni S-eneke, siis oli terve lage samblane plats mändide ja mustikavarte vahel ilusaid kollaseid kuke-S-eeni täis!

„Emme, issi, ruttu siia!” hüüdis Nils. „Siin on ikka võimsalt kuke-S-eeni!”

S oli hästi rõõmus.

Just sellised hetked tegid S-i argipäeva õnnelikuks. Kellele ei meeldiks siis olla kohal, kui ter-

ve pere rõõmustab suure hulga S-eenete leidmise üle, ja just sina ise oled sel hetkel see kõige ilusam kuke-S-een!

Terve väike ämber sai kuke-S-eeni täis. Isegi väike Leene leidis kaks suurt S-ent.

Ja S-i rõõmus päev lõppes sellega, et kõigepealt praadis ta kuke-S-eenena pannil peal mõnusalt kollase või sees küpseks, ja seejärel pikutas taldrikutel hapukoorekastmes paari kena kartuli kõrval. Ja peaaegu iga ampsu järel ütles emme või issi või Nils või isegi väike Leene:

„Jube maitsvad kuke-S-eened!”

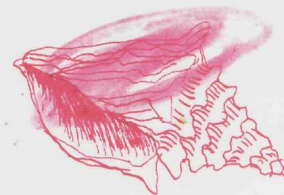
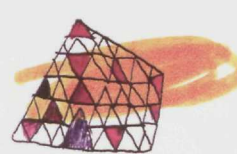
LEIA PILDILT 10 SEENEUSSIKEST!

Joonistanud Annika Tonts ja Ellen Laaksonen

Heljo Mänd

VANAEMA IMESTAMISED

Suve hakul pakib Ole oma seitse asja reisikotti ja sõidab ema-isaga maakoju, kus on vana maama ja ja uus püramiidimaja ja aiamajake. Ole võtab kaasa ka kõik oma kaisuloomad, aga vanaema ta kaasa ei võta. Vanaema ei mahu reisikotti.

Kui vanaema on juba liiga kaua üksinda linnas olnud, toob isa vanaema autoga maale. Toob vanaema imestama. Vanaema käib maal ringi ja imestab kurepesa. Imestab, et kurgedel on postiti otsas nii suur pesarõngas. Siis vaatab kurepoegi ja imestab, et nad nii valjult nokka plagistavad. Ja siis imestab ta, et väikesel niidulapil, mis viib maamajast püramiidmajani, kasvab nii palju erinevaid lilli. Küsib, kas Ole teab ka nende nimesid. Vanaema ise ei tea. Või kui kunagi teadis, siis on ära unustanud.

Ole ei tea samuti. Ent kui ta on suvelõhna juba palju hinganud, siis saab teada. Emal on taimeraamat, kust ta õpib lillenimed selgeks ja õpetab ka Olet. Angervaksa juba õpetas. Angervaks on nagu raudrohi, ainult õrnem ja tema küljes on rohkem valgust.

Ja siis imestab vanaema veel kollast lillepuhmast, mis on ise tulnud püramiidimaja juurde õitsema. Imestab, et puhmas on ilus nagu maapealne päike. Aga kui vanaema on kõik ära imestanud, mida imestada annab, ja tal pole enam midagi imestada, hakkab Olet vanaemast kahju. Ta paneb peo vanaema kõrva juurde ja sosistab: „Ma käisin mere ääres ja tõin kaasa merekohinat. Kuula, kui ilusti meri kohiseb.“

Heljo Mänd

VALGE- JA SINISETRIIBULINE PUSA

Sellel suvel on Ole emaga väga palju kahekesi. Isa on tööl, aga Ekke ehitab onni koos Markusega, kes on Ekke sõber ja tuli Ekkele linnast külla. Ent suured poisid ei võta Olet kampa. Ole segab neid.

Mis siis ikka. Kui ei võta, siis ei võta. Siis läheb Ole niisama vaatama, kuidas onnitöö edeneb. Läheb vaatama, kas nad saavad sinna ööseks magama minna. Läheb vaatama, kas nad onnile ka akna teevad.

Aga enne peab emalt luba küsima, kas ta tohib minna onni juurde. Ema lubab. Ainult käsib Olet panna endale valge- ja sinisetriibuline pusa selga.

„Ilm on jahedaks läinud,“ ütleb ema.

„Kus mu pusa on?“ küsib Ole.

„Aiamajakeses,“ vastab ema. „Kapi peal.“

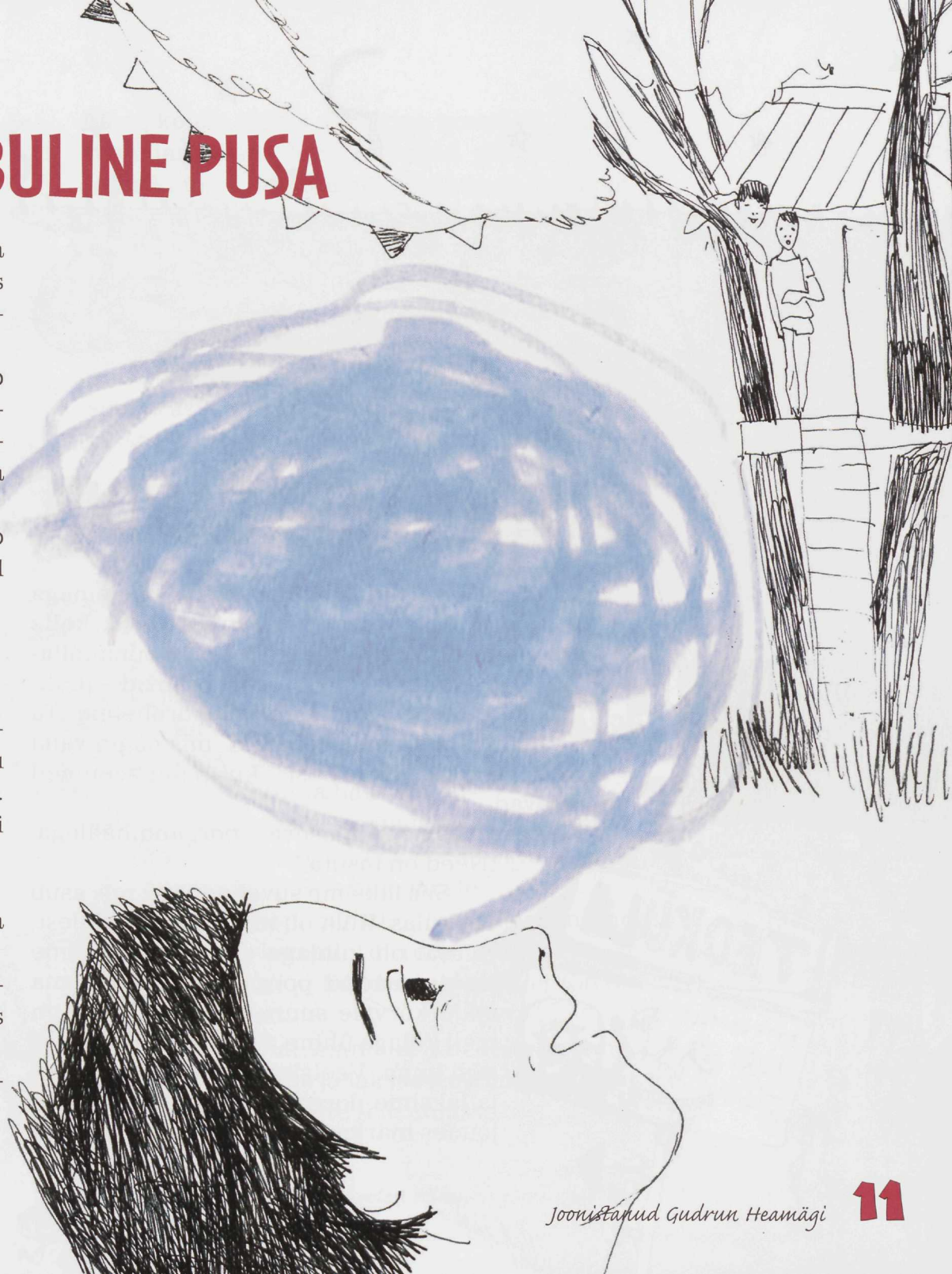
Millegipärast pole Olet jalgu all. Äkki on aiamajake väga kaugel. Nii kaugel, et Olet pole jaksu sinna minna. Ja onn on veel kaugemal kui aiamaja. Ja mis seda onni ikka vaadata, kui suured poisid ei võta teda enda hulka.

Ole viitsib hoopis naerda.

„Mu pusa lendas taevasse!“ naerab ta. „Ma näen taevas valget ja sinist triipu!“

Ole ei räägi vale juttu. Ole räägib õigust. Taevast on tõepoolest valged ja sinised pilved. Taevast on nagu pildiraamat, kus on muinasjutud sees.

„Loe, loe meid!“ paluvad pilved Olet. „Siis saame meie ka teada, mida me sulle jutustame.“

VÖITMATUD PORGANDID

Sombusel kevadhommikul olime emaga turul. Märkasime kapuutsiga meest, kelle näos olid armid ja kellel olid punakollased – võiks öelda, et isegi oranžid – juuksed. Mehe kapuuts oli mururoheline. Ta müüs porgandiseemneid, mis nägid välja väga ahvatlevad. Emal küsis, kui palju seemned maksavad.

Mees vastas kähiseva porgandihäälega: „Need on tasuta.”

Siis läksime suvekodusse, mis asub Teokülas. Küla oli nime saanud sellest, et seal oli kuhjaga tigusid. Külvasime tasuta saadud porgandiseemned oma maja kõrvale suurele põllule. Põld on meil külaga ühine. Seejärel sõitsime tagasi linna. Veetsime kodus paar päeva ja läksime porgandeid kastma. Kohale jõudes märkasime, et ühtegi tigu, mitte

ainukestki, ei olnud näha. Mõtlesime, et võib-olla on keegi neid kõvasti mürgitanud. Kastsime porgandid ära ja läksime tagasi koju.

Paari päeva pärast sõitsime uuesti porgandeid kastma. Seekord oli suureks üllatuseks, et autosid ei sõitnud vastu ja inimesi ka ei olnud kodust väljas. Küla oli TÜHI. Kastsime porgandid ära ja hakkasime tagasi linna sõitma. Järsku avastas autopeeglisse vaadates: üks porganditest upitas end mullast välja. Ta oli meie suvekodu suurune!

Olin hirmust kange. Mõne aja pärast märkas seda ka ema. Ta peatas auto, ning me vaatasime mõlemad PORGANDEID ...

Järsku ema hüüdis: „Porgandimees! See, kes andis meile tasuta seemneid!!!”

Kihutasime turule, kuid porgandimees oli kadunud. Tühjus.

Istusime turu juures jälle autosse, kui märkasime nelja porgandit. Inimesi lendas ja porgandid muudkui sõid neid.

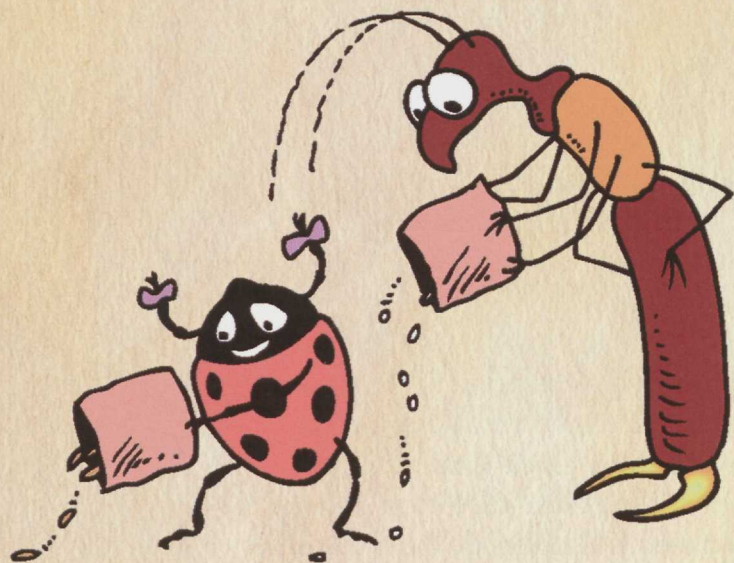
Mõne päeva pärast olid suured porgandid igal pool. Neid oli igas tänavas nagu kunagi Teokülas tigusid. Inimesed muutusid orjadeks ja suured porgandid panid neid porgandeid külvama. Varsiti vallutasid nad Eesti, Läti, Leedu, Soome, Rootsi ja Venemaa, terve maailma, terve Maa, terve UNIVERSUMI!!!

Kuid porgandimees on ikka veel kuskil vaba ja naerab inimeste üle, kes porgandite pärast vaeva näevad. Olge alati valvsad, sest iga hetk võib ta ka teile tasuta seemneid pakkuda ja nii terve maailma vallutada!

Hugo Kähri, 12 a, Valga gümnaasium
Tähekesse jubejuttude võistlusel 3. koha
pälvinud töö

SAAKI SUVELÕPUKS

Lepatriinu Säde naudib õhtuvalgust köögiviljaaias. Jalutuskäik mööda suurt salatilehte on senikaua tore, kuni ta korraga komistab ja jala välja väänab. „Oi, milline auk siin on!“ kurdab ta valjusti ja masseerib haiget saanud koiba.

Kohe on kohal ka kõrvahark Riks, kes tunnistab üles, et tema selle augu näriski. Salat oli nii ahvatlevalt värsked ja mahlane! Nüüd on tal aga südamest kahju, et Säde haiget sai.

„Hammusta teinekord vähemalt servast,“ ohkab Säde ja annab sõbrale andeks.

Juuli algul võid peenrassa külvata veel aedsalatit ja tilli, et augustiski noort köögivilja korjata.

Kiire kasvuga redist aga külvata uuesti alles augustis ja tee seda mitu korda – siis saab ka septembris lasteaia- ja kooliteel krõpsutada!

Mitu roosat liblikat leiad

Tähekesest? Saada vastus enne 17. augustit ja võid võita raamatu „Risti-rästi läbi Eestimaa“.

Et Riksi pisikest äpardust heastada, otsustavad aiasõbrad uue aedsalati maha külvata. Siis saab ka suve teisel poolel aiast uut värsket saaki.

„Ja külvame värsket tilli ka,“ hüüab Säde Riksile, kes vudib aiakuurist lehtsalati ja peasalati seemnepakke otsima. „Tilli noored narmad on värsked kurgi salatisse imehead!“

„Aga redise jätame küll augustit ootama,“ teatab Riks omakorda. „Juulikuine redis kasvab kõva ja puine.“

Ja aiasõbrad asuvad usinasti taas tööle.

Piret Veigel

Joonistanud Alar Pikkorainen

KAHEHOBUSE POSTITÖLD

KOHT, KUS

Reva

Narv

Eesti Maanteemuuseum asub Põlva maakonnas Varbusel, vana Tartu-Võru postitee ääres. Sel suvel on seal päris palju uut. Valmis sai näituseala „Teeaeg“.

Liiklusmärgid pole vanemad kui sada aastat, aga selle aja jooksul on nende kujundust mitu korda muudetud. Tee ajalugu saab aga alguse palkidest ja roigastest sooteest, mida Eesti inimesel oli vaja üle soo pääsemiseks juba mitu tuhat aastat tagasi. Tee võis olla lihtsalt mullast, aga juba õige ammu tehti teed ka kividest. Kuni keegi leiutas asfaldi... Maanteemuuseumis saab nüüd jalutada

SELLINE NÄGI VÄLJA
VANAAEGNE VERSTAPOST.

VANAAEGSED BENSIINITANKURID

VANU TEETÖÖMASINAID ON TÄIS TERVE SUUR HALL, MÕNED ON ISEGI ÕUES

198 km

a 192 km

ELAB TEE

läbi aja üht ja sama teed mööda, mis algab roigasteest ja lõpeb asfaltbetooniga. Tee ääres on ka vanaaegne kõrts, veidi uuem kauplus, veel uuem bensiinijaam. Laste jaoks on need aga kõik ühtmoodi vanad, nagu ka bensiinijaamas leiduv gaseeritud vee automaat. Kolm kopikat – vesi siirupiga, üks kopikas – siirupita. Küsige ema või isa käest, küll nemad juba mäletavad!

Muuseumis saab nüüd vaadata, kuidas töötab vanaaegne, 1920. aastatest pärit teehövel. Selle jaoks on tehtud üks jupike liivateed, mida hõvel muudkui hõveldab ja teerull rullib. Vahepeal näitab ennast ka hobuse-

mees, kelle hobune veab lapiti mööda maad suurt rauast vankrirehvi – see on teehöövli kauge esivanem.

Lapsed saavad ka ise teed teha ja kaevata. Kui hästi läheb, siis võib seda teha isegi ehtsa miniekskavaatoriga! Ja muidugi näeb muuseumis igasuguseid masinaid koos ringi jalutavate muhedate onudega, kes nendest masinast põnevaid jutte pajatada oskavad. Keda masinad väga ei huvitagi, see saab uurida lakitud puust postitõlda, mida veab kaks tugevat hobust. Postitõllaga saab ka väikese ringi teha.

Maanteemuuseumis on avatud ka liikluslinn, kus saab liigelda nii pedaa-

lidega autode kui ka elektriautodega. Klassile või rühmale saab tellida koolituse, mida viivad läbi kogenud liiklusõpetajad. Näiteks seda, miks on jalgrattaga sõites vaja kanda kiivrit, näitab liiklusõpetaja lastele munakoorekatse abil. Selleks on vaja jalgrattakiivrit ja toorest muna. Jalgrattaga vigursõidu tegemiseks on kohe liikluslinna kõrval Vigurvända rada.

Mida põnevat veel muuseumis teha ja näha saab, loe

<http://muuseum.mnt.ee>.

Evar Saar

Fotod: Evar Saar ja Eesti Maanteemuuseum

SIKUTAV RATAS

TINGEL-TANGEL-TUNGEL, (plaks-plaks)
KÄRA TÄIS ON DŽUNGEL, (plaks-plaks)
SÜNNIPÄEV ON BUMBUL, (plaks-plaks)
ELEVANDIJUMBUL. (plaks-plaks)

TUNGEL-TINGEL-TANGEL, (plaks-plaks)
LIMONAAD ON KANGE! (plaks-plaks)
JOOKSEB MÖÖDA LONTI, (plaks-plaks)
JUSTKUI SADA TONTI. (plaks-plaks)

TINGEL-TANGEL

Tänane rütmisalm viib meid veelgi soojemasse kohta kui suvine Eesti. Nii-
melt peab elevantipoeg Bumbu džunglis oma sünnipäeva. Tantsime koos!

Iga luulerea viimase sõna juures kordub üks ja seesama liigutus – viid käed küljele. Pärast seda tuleb teha kaks plaksuga hüpet, kus viid kõigepealt esimese plaksu juures parema jala ette kannale ja teise plaksu juures vasaku jala ette kannale. (vt 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24). Et sul oleks samme õppides lihtsam, proovi kohe luuletust lugedes iga värssi lõpus kaks plaksu teha!

KAKS PLAKSU KOOS KAHE HÜPPEGA

1. Sõna „tingel“ ajal tee väike kükk ja vii käed vasakule alla, „tangel“ juures väike kükk ja käed paremale.

TINGEL-TANGEL-

2. „tungel“ on värtsirea viimane sõna ja sina ava käed küljele.

TUNGEL,

3. Kaks plaksu koos kahe hüppega.

4. Sõna „kära“ ajal pane peopesad rinnal kokku (nagu palvetades), „täis“ juures vii käed üles, kuni küünarnukid on sirged, „on“ juures too käed suure kaarega alla.

KÄRA TÄIS ON

5. „džungel“ on värsirea viimane sõna ja sina ava käed küljele.

DŽUNDEL,

6. Kaks plaksu koos kahe hüppega.

7. „Sünni-“ juures vii käed vasakule õlgade kõrgusele, sõrmed pehmelt rusikas, „-päev“ juures tee sama liigutus vasakule.

SÜNNIPÄEV ON BUMBUL,

8. „Bumbul“ on värsirea viimane sõna ja sina ava käed küljele.

9. Kaks plaksu kahe hüppega.

10. Tee oma kätest elevandi kõrvad! Hoia kätega peast kinni ja liiguta küünarnukke ette-taha!

ELEVANDI-

11. Ava käed küljele.

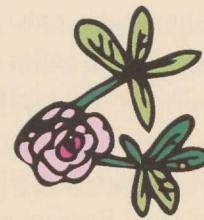
-JUMBUL.

12. Kaks plaksu kahe hüppega.

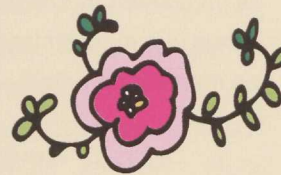
13. Keeruta käsi ümber pea!

TUNGEL-TINGEL-

14. Käed küljele lahti!

TANGEL,

15. Kaks plaksu koos kahe hüppega.

16. Astu vasak jalg risti üle parema ja tee pööre!

LIMONAAD ON

17. Käed küljele.

KANGE.

18. Kaks plaksu koos kahe hüppega.

19. Kujuta ette, et sul on lont, ning näita sõrmedega, kuidas limonaadimullid piki lonti jooksevad!

JOOKSEB MÖÖDA

20. Käed küljele!

LONTI,

21. Kaks plaksu koos kahe hüppega.

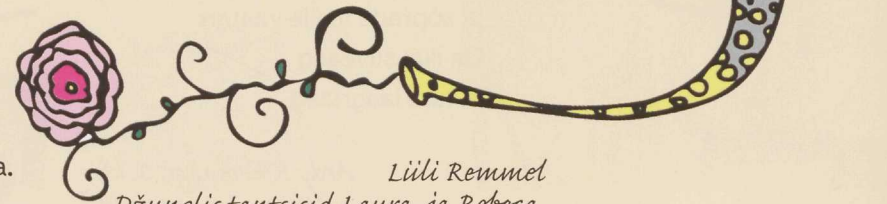
22. Ja nüüd näita tondi samme! Rebeca tegi just selliseid.

JUSTKUI SADA

23. Käed küljele.

TONTI.

24. Kaks plaksu koos kahe hüppega. Tee siis Tähekesse abil üks vahva tingel-tangel!

*Liili Rimmel
Džunglis tantsisid Laura, ja Rebeca.
Pildistas Teet Malsroos.*

Joonistanud Kristin Leis, 6 a, Tallinna lasteaed Kelluke

MERERANNAS

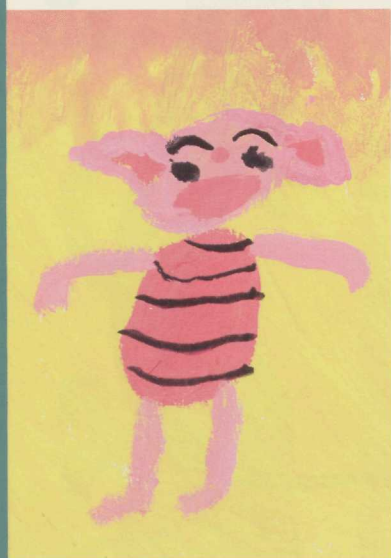
Ükskord ühes mererannas
vihma palju, palju kallas.
Kuid varsti selles mererannas,
päike ohtralt kiiri kallas.

Päiksekiir on märk sellest –
millest? Soojast suvest.
Merevees saab supelda
ja liiva sees saab mängida.

Merevesi on soe,
sa liiva seest merre poe.
Ainus viis merre minna
on mereranda tulla!!!

Joonistanud Lisette Mildret Rang, Kuressaare

Joonistanud
Ellen Laaksonen, 6 a

ILUS LAAGRISUVI

Olin kord hästi väike,
suureks kasvas mind päike.
Kui on suvel soe,
ma sõrmedel päevi loen.

Ma laagrisse minekut ootan
ja sõprade maile vaatan.
On ilus suveaeg
ja tore laagriaeg.

Ardy Kõivomägi, 3. kl,
Kehra gümnaasium

Joonistanud Andres Ader, Tartu

Joonistanud Janeelika Kaur, Pärnu

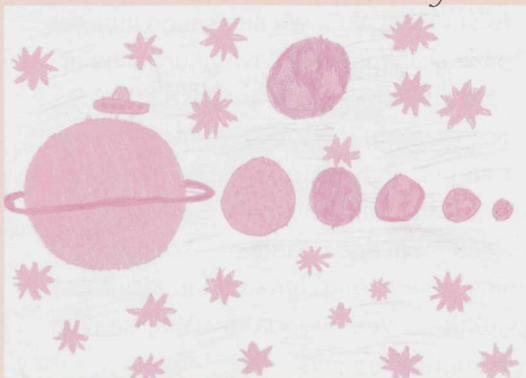
KÕIGE ROOSAMAD ASJAD

„Armas roosa asi“, Anell Leevand

„Minu hobune“, Margit Miks

„Kui kosmos oleks roosa“, Mary Helene Vaher

Eelmises Tähekeses oli välja kuulutatud õige mitu võistlust. Kõige rohkem töid saabus võistlusele „Armas roosa asi“. Aitäh kõigile tüdrukutele ja ka mõnele poisile, kes sellel võistlusel osalesid!

Raamatu „Emma roosad asjad“ saavad nelja-aastane Margit Miks Põltsamaa lasteaiast Mari; viieaastane Anell Leevand Tallinna lasteaiast Kikas; kaheksa-aastane Mary Helene Vaher Põlvamaalt; kümneaastane Emily Roos Tartust ja Nele Novek Raplamaalt.

Roosa raamatu „Tüdrukute jutud“ saab Uhtna lasteaed ühistöö „Meile meeldivad roosad asjad“ eest.

Looduse rubriigis küsisime, mitu lille leiad Tähekeses ülejäänud lehekülgedelt. Tähtis oli jälgida küsimust – aiasõprade endi lehekülge arvestada ei tohtinud! Kokku tuli 17 lilleõit. Raamatu „Riks ja Säde, aiasõbrad“ võidab viieaastane Ralf Aigro.

Piret Raud „Emma roosad asjad“ on välja andnud kirjastus Tammerraamat.

„Meile meeldivad roosad asjad“, Uhtna lasteaia ühistöö

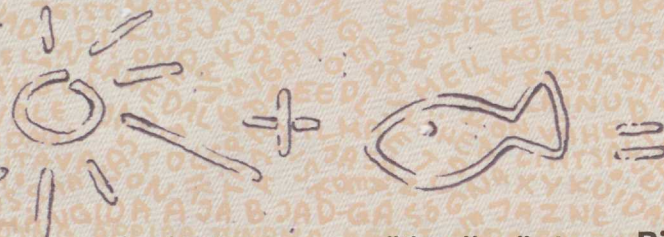

Joonistanud Emily Roos

Joonistanud Nele Novek

RÄÄGIME KEELEST!

Kui lähed peegli ette ja ajad keele suust välja, siis näed sinagi üht eesti keelt. Või vene keelt. Või soome, saksa, inglise või mõnda muud keelt – oleneb, millist keelt sa kodus tavaliselt räägid.

Sinu suus olev keel oskab moodustada häälikuid ja öelda sõnu. Nendest saabki kokku see keel, mille abil inimesed omavahel asju ajavad, mille abil kirjutatakse raamatuid ja mida õpetatakse koolis.

Sõnu üksteise järel välja öeldes tekivad laused ja pikad jutudki. Kuid üks ja seesama eesti keel on eri aegadel ja kohtades kõlanud hoopis erinevalt. Põhja-Eesti inimesed hääldasid ja kasutasid teistmoodi sõnu kui Lõuna-Eestis või saartel elavad inimesed. Muistse vabadusvõitluse aegsete inimeste keel oli sootuks teistsugune kui tänapäeval räägitav keel. Kui saaksid kohtuda mõne muistse eestlasega, siis ei pruugiks te teineteisest arugi saada. Tema ju ei teaks, mis asi on auto või arvuti. Kindlasti kasutavad ka sinu vanaema ja vanaisa sõnu, mis sinu jaoks tunduvad võõrad ja naljakadki.

Rääkida saab ka kätega ja lugeda sõrmedega

Kõik inimesed ei kuule, mida teised räägivad. Ka kurtidel inimestel on oma keel – viipekeel. Viipekeeles sõnu ei öelda, vaid näidatakse hoopis kätega – viibeldakse. Eri keeled ja murded on ka viipekeeles. Eestikeelne kassi tähistav viibe tuletab meelde küünistamist, soomekeelne silitamist. Ameerikas kasutatav viibe aga näitab, et kassil on vurrud.

Viipekeel on abiks ka seal, kus kuuluvat keelt ei saa kasutada, näiteks vee all, kosmoses, akna või siis kauge maa tagant, kui on olemas binoklid. Tänapäeval saavad kurdid ka arutivõrgus veebikaamerate abil viipekeeles kergesti suhelda.

Kuidas aga saavad raamatuid lugeda inimesed, kes ei näe? Loomulikult katsudes. Pimedate inimeste jaoks on olemas hoopis omalaadne kiri, mis koosneb paberipinnast kõrgematest punktikestest ning mida loetakse sõrmedega. Punktikirja selgekssaamine pole sugugi lihtsam kui kirjutama õppimine. Need, kes punktikirja veel lugeda ei oska, saavad katsudes lugeda puuteraamatute lugusid.

Keelt saab piltlikustada

Üks viis keelt piltlikuks teha on kasutada kujundlikku keelt – sel juhul sõnad küll tähendavad üht, aga öeldu tervikuna tähistab hoopis midagi muud. Näiteks „valel on lühikesed jalad“. On keegi siis kunagi näinud vale jalgu? Või veelgi enam – nende pikkust mõõtnud? Tegelikult tähendab see väljend hoopis, et vale tuleb alati kiiresti välja.

Või siis „suu lukus“. Suule ei saa ju lukku ette panna ega ammugi mitte seda võtmega kinni keerata! See väljend tähendab aga, et inimene on vait.

Internetiajastul saab keelt veel hoopis uut moodi näidata. Oled kindlasti sõpradega interneti kaudu e-kirju vahetades kasutanud *smiley*’sid ehk emotikone – tähised, mis on moodustatud kirjavahemärkidest ja näitavaid tundeid.

☺ näitab heameelt, ☹ kurbust ja :S segadust. :P aga on keelenäitamise märk.

Keelega saab mängida

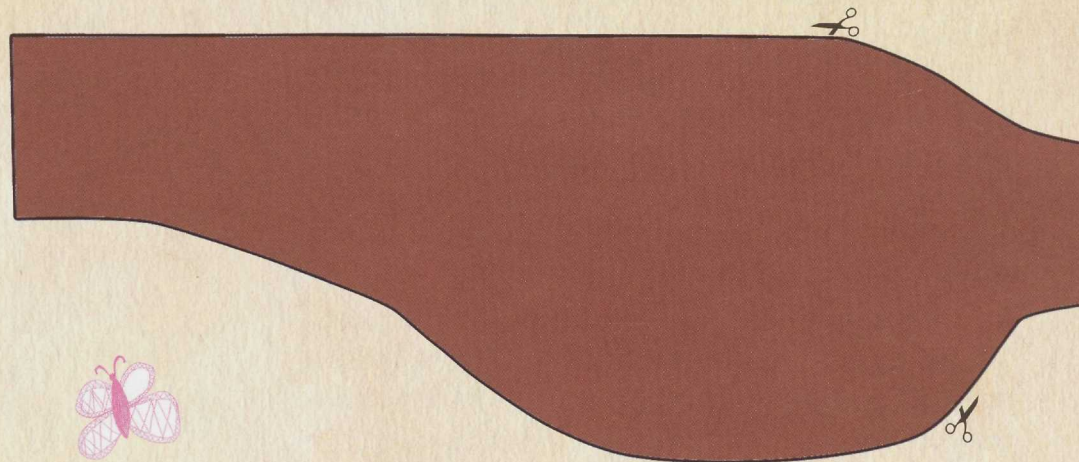
Igasugune keele kasutamine on tegelikult keelega mängimine. Iga lause, mis välja öeldakse, sünnib selsamal hetkel ütleva ja peas. Et aga inimesed üksteise keelekasutusest ikka ühtmoodi aru saaksid, on kokku lepitud keele tegemise reeglid – keelereeglid.

Tavaliselt näidatakse Tartus asuvas Eesti Rahva Muuseumis asju, mida inimesed on kunagi vanasti kasutanud. Sel kevadel avatakse seal aga näitus, kus näidatakse hoopis eesti keelt. Kuidas muuseum keelt näitab? Tule näitusele ja vaata ise!

Kristel Rattus, Eesti Rahva Muuseumi teadur

PUDELIST PÄIKESEPRILLID

Tumedast kaljapudelist saab meisterdada topsiku, lehtri või pasuna ja vähemalt kaks paari päikeseprille!

1. Eralda pudelist alumine ots (topsik) ja ülemine ots (lehter). Prillide jaoks on pudeli keskosa.
2. Joonista markeriga plastikule prillid. Võid kasutada Tähekesse šablooni.
3. Lõika prillid välja ja proovi ette. Prillid seisavad ees tänu pudeli kumerusele.
4. Mõtle ise veel erinevaid prille välja. Mõned ideed leiad piltidelt.

Meisterdamist õpetas Mari Viik, idee autor Lota Viik

NINAKAITSEGA PRILLID, ET PÄIKE LIIGA EI TEEKS.

LIHTNE NÄOKAITSE SÕDALASE MÄNGIMISEKS VÕI PÄIKESE VARJAMISEKS

LAIAD PÄIKESEPRILLID

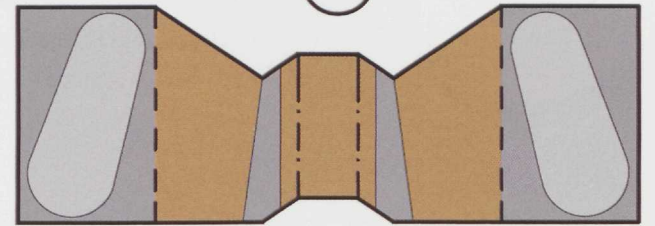
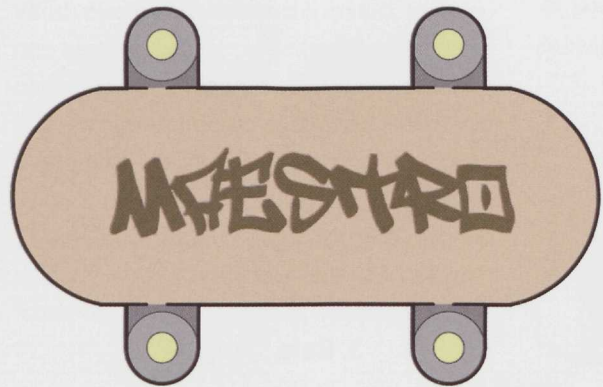
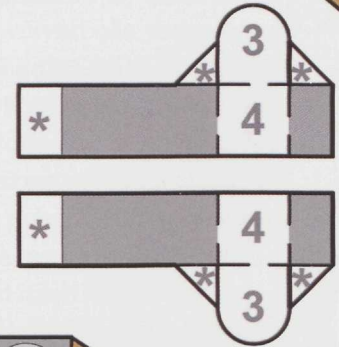
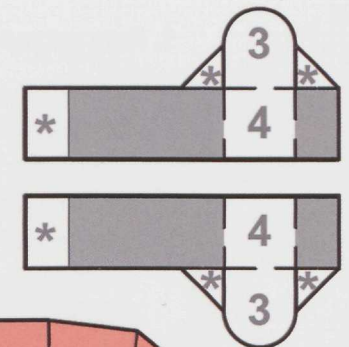
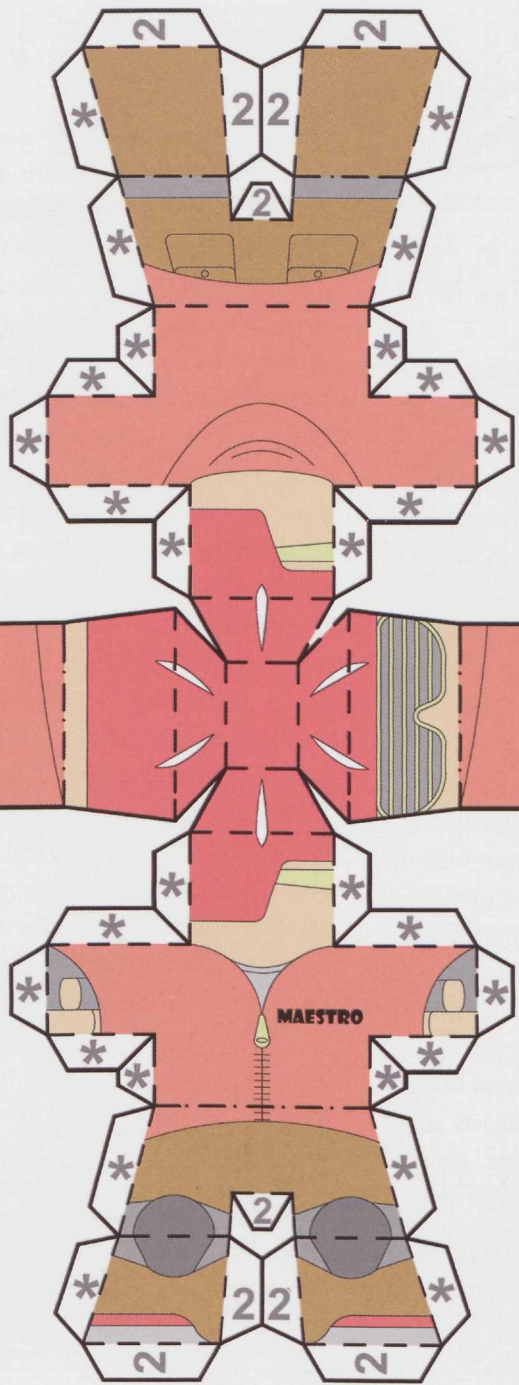
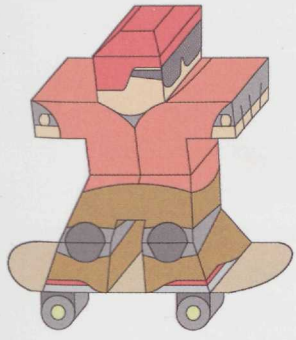
PEENED PÄIKESEPRILLID JA PASUN

RULATAJA

Tee nii:

- Kõigepealt lõika osad paberist välja ja voldi eraldi valmis.
- Liimi osade kaupa kokku rulataja keha.
- Liimi rulatajale külge jalgade siseküljed ja tallad.
- Liimi kokku rula pealispind ja põhi.
- Liimi eraldi valmis rularattad.
- Liimi rattad ükshaaval rula külge.

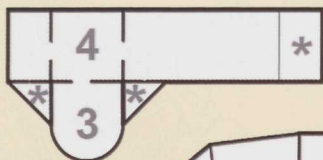
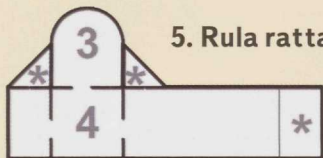

www.Maestro.ee

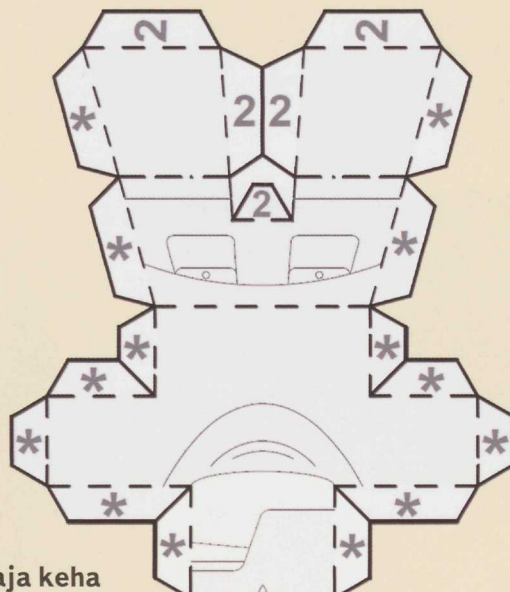
4. Rula põhi

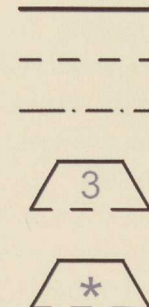
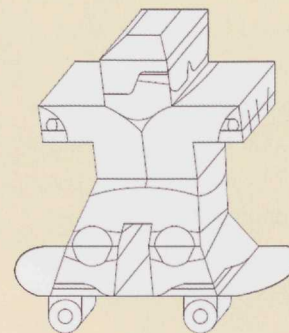
5. Rula rattad (4 tk)

1. Rulataja keha

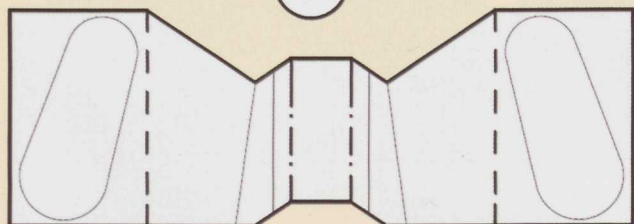
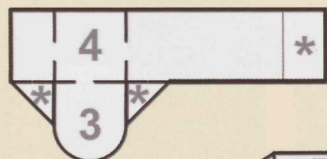
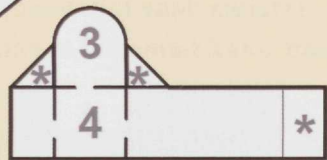
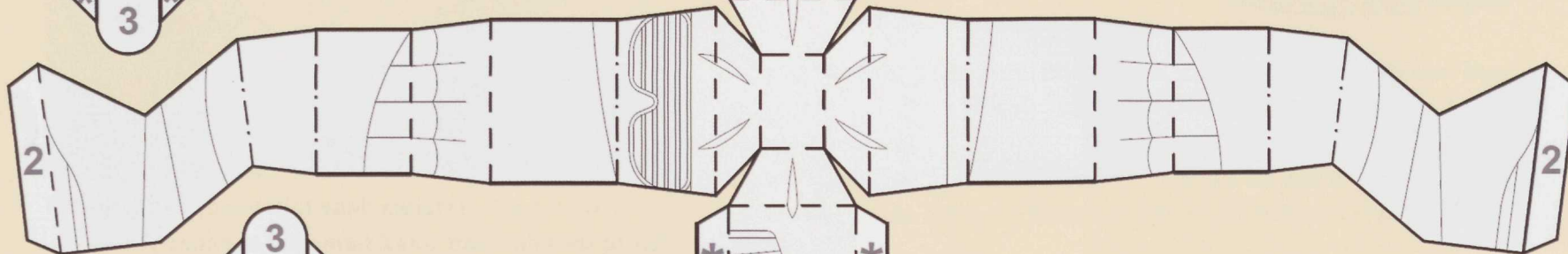

RULATAJA

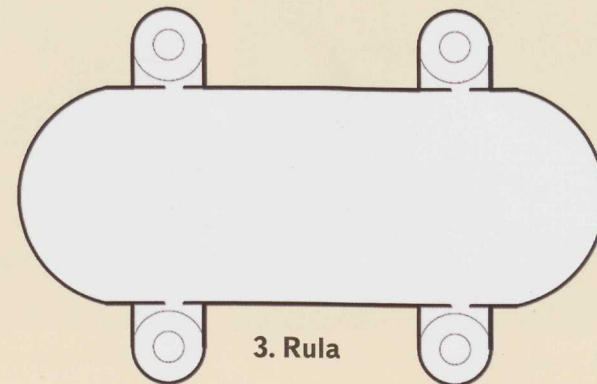
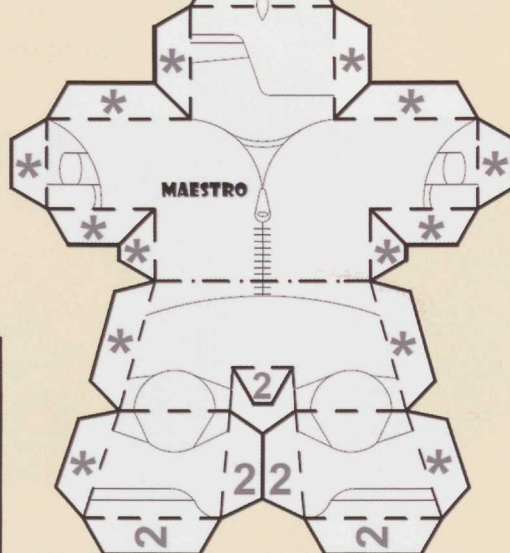

Joonte tüübid:

- Jäme joon – löikejoon
- - - Katkendjoon – voldi teravikuks.
- · - · - Kriipspunktjoon – voldi nõgusaks.
- 3 Numbriga kohad liimitakse selle numbriga osa külge.
- * Tärniga kohad liimitakse paberist osa külge.

2. Rulataja jalad / tallad

3. Rula

MAJA

Maja on üks inimeste tähtsamaid leiutisi. Enne majade leiutamist elasid nad koo-
bastes, kus oli tihti niiske, pime ja ohtlik.
Majal on kõik, mis vaja. Katus, mis kait-
seb vihma ja lume, kuumadel maadel aga
kõige rohkem päikese eest. Seinad, mis
kaitsevad tuule ja putukate eest. Põrand,
mis kaitseb külma ja niiskuse eest.

Maju on muidugi igasuguseid ja
igast materjalist. Kaugel põhjas ehitav
inimesed maju lumest, soojemates
kohtades aga tehakse neid siiani savist
või isegi liivast. Mõnele inimesele meel-
dib elada väikses onnis, mõni teine aga
vajab elamiseks rohkem tubasid, kui mõ-
nes külas on inimesi. Selliseid suuri maju
nimetatakse lossideks või villadeks.
Mõnes suures majas elab koos suur hulk
üksteisele võõraid inimesi – igaüks oma
korteris.

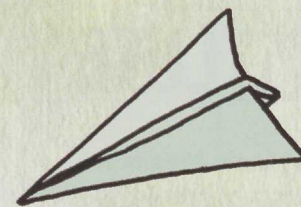
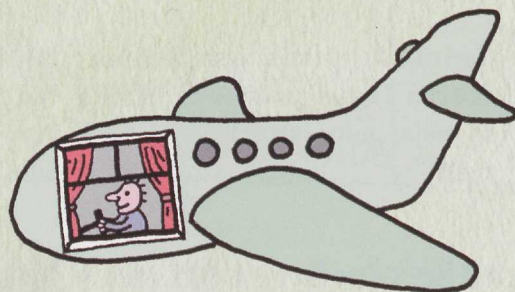
Kui on tore maja, võivad lapsed
ehitada maja nurkadesse ja nurgatagus-
tesse väikseid mõnusaid koopaid.

AKEN

Korralik maja vajab aknaid, sest akna
kaudu jõuab majasse valgus ja kui aken
lahti teha, siis ka värske õhk – kui aken
ei avane just liiklust täis tänavale. Pealegi
saab aknast välja vaadata. Igast maailma
aknast avaneb täiesti erinev vaade, sest
iga aken seisab ise kohas. Veel enamgi,
ka ühest ja samast aknast võib avaneda
lõpmatu hulk erinevaid vaateid – päeval
ja öösel, õhtul ja hommikul, talvel ja su-
vel, vihmase ilmaga ja päikesepaistega.

Lisaks sellele, et akendest saab väl-
ja vaadata, saab neisse ka sisse vaadata,
aga võõrastest akendest sissevaatami-
ne pole eriti viisakas. Muidugi on selleks
puhuks välja mõeldud kardinaid.

Kuid kõige olulisem asi akna juures
on klaas. Ilma klaasita oleks akna asemel
lihtsalt kas auk, avaus või pragu. Klaas
on imeline leiutis – ta on läbipaistev,
aga ometi nii tugev, et peab kinni tuule,
vihma ja putukad. Aknaid on vaja igal
pool, mitte ainult majadel. Ilma akendeta
ei saaks autod sõita, laevad seilata ega
lennukid lennata.

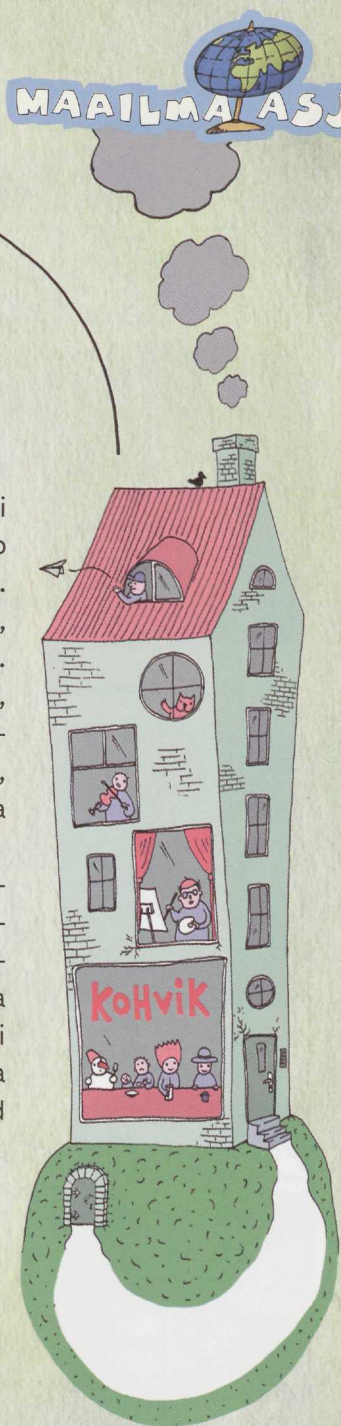

PÖÖNING

Elumajadel on tihtipeale kohad, kus keegi
ei ela, aga kuhu sellegipoolest koguneb
palju asju. Need on keldrid ja pööningud.
Keldrid jäävad eluruumidest allapoole,
pööningud aga kõrgemale, pea kohale.
Keldrid on tavaliselt pimedad ja niisked,
pööningud hämarad ja tolmused. Mõ-
lemad võivad olla pisut õudsed kohad,
Pipi näiteks ütles, et Segasumma suvila
pööningul elavad kummitused.

Ühtlasi võivad vanade majade pöö-
ningud olla ka huvitavad kohad, sest sin-
na on aegade jooksul kogunenud igasu-
guseid asju, mis võivad olla vanemad ja
seetõttu põnevamad kui meie ise. Pealegi
on pööning tore koht, kuna ta asub maa
ja taeva vahel. Pööningu all toimetavad
ja elavad inimesed oma tavalist elu, pöö-
ningu kohal aga puhub tuul, lendavad
linnud ja laiub taevas. Pööningu luuki-
dest või akendest näeb kaugemale kui
elutoa akendest. Pööningul ollakse
samm lähemal taevale, aga samas ikka
turvaliselt omaenda majas sees.

Jan Kaus

NALJAVÕISTLUSE VÕITJAD II LASTEAIÄÕPETAJATE SAADETUD NALJAD

Tartu Helika lasteaia Mesilaste rühma laste naljakad ütlemsed

Maarja-Liisa: „Mina tahan isale jahikoera kinkida.”

Ema: „Aga jahikoer maksab palju!”

Maarja-Liisa: „Nojah, siis peame isale hulkuva koera kinkima.”

Oliver laob pildi järgi KANA.

Kasvataja: „Mis lind see on?”

Oliver: „Ei tea!”

Kasvataja: „Kes muneb meile mune?”

Oliver: „Ema!”

Õpetaja: „Täna on minu lemmikpuder – odrajahupuder!”

Johanna: „Siis sa võid kõikide pudrud ära süüa!”

Kasvataja: „Kes on meie rahvuslind?”

Ott: „Rahvastihane.”

Kasvataja: „Mis jõgi voolab Tartust läbi?”

Ott: „Emavesi.”

Kasvataja: „Uku, kas sul on kodus õde või vend?”

Uku: „Õde.”

Kasvataja: „Mis õe nimi on?”

Uku: „Õde on lihtsalt vend.”

Mirellil on igale lapsele hommikuringis üllatus – kastanimuna. Ta räägib lastele: „Kui sealt prints välja tuleb, siis saab õnne!”

Sven: „Tark mees taskus – see on mobiil.”

Sigrit vaatab lilleraamatust võõrasema: „See on võõras lill, kannikas.”

Kasper ja Uku uurivad südameteemalist voldikut.

Uku: „Süda ei kuku alla.”

Kasper: „Kõht hoiab südant kinni, sellepärast.”

Põlva Lepatriinu lasteaia laste naljakad ütlemsed

Rühma õpetaja korjab raha – küll teatri, küll ujumise ja muude ürituste jaoks.

„Õpetaja, kui sa kogu aeg nii palju raha küsid, hakkad varsti pätiks!” ütleb Stina.

Mari räägib lasteaias oma õpetajale: „Me käisime Tartus tädil külas. Mõtles – tal oli maja, auto, isane kass ja ainult üks mees!”

„Mis puu see on?” küsib lasteaiaõpetaja lastelt.

„Kask!”

„Mida kasepuust saab teha?”

„Päkapikke, küttepuid ...”

„... ja „Kasekese” batoonikesi,” lisab Joosep.

„Caroli, kelleks sa suurena saada tahad?”

„Kohtunikuks.”

„Aga kas sa tead, mida kohtunik teeb?”

„Ütleb, kui kauaks ajaks vangi peab minema.”

Oliver kommenteerib: „Või ütleb, kui palju raha peab andma, et vangi ei läheks!”

„Ma olen rühmas ikka kõige jõukam,” hoopleb Oliver, „ma jõuan kõiki rühma lapsi tõsta!”

„Me käisime eile Võrus ja seal oli poe ees pikutav politseinik,” räägib Enar.

Hendrik: „Tuttav onu käis metsas jahil ja lasi maha hundi naha!”

Saatsid Svetlana Roht, Merike Lillo ja Öie Mikk

TÕELINE PUHKUS

